

Oponentní posudek diplomové práce Bc. Sarah Asfour

Název práce: Factors hampering the integration of refugee Children

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Oldřich Matoušek

Jazyk práce: angličtina

Katedra sociální práce, Filozofická fakulta UK

Oponentka: PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D., Katedra sociální práce FF UK

Autorka si pro diplomovou práci vybrala jedno z častých témat sociální práce posledních let souvisejících s migrací, konkrétně problematiku integrace uprchlických dětí. Autorka čerpá inspiraci i z mezinárodního prostředí, v němž se sama pohybuje (např. opakované pobyty v Turecku). Práce je vedena logikou uplatňování hodnot lidských práv všech lidí bez rozdílu, které jsou součástí identity evropského prostoru a které byly začleněny do všech rozhodujících právních dokumentů EU a dokumentů UN. Spolu s evropskou tradicí vzdělání, sociální péče a podpory a důrazu na kvalitu (přístupy zdůrazňující orientaci na člověka) je dosaženo kvality života – kategorie s několika základními skupinami. Autorka přejímá tento základní ideový rámec se samozřejmostí, bez vědomé reflexe specifické kulturní konstrukce lidsko-právního řádu zemí EU.

Stanovené cíle práce: hlavním deklarovaným cílem autorky bylo popsat faktory, které ztěžují integraci uprchlických dětí do nové společnosti.

Zvolené metody práce: přehledová a kompilační práce s dokumenty mezinárodních organizací (naprostá většina) a několika tituly akademických prací, převážně z oblasti vzdělávání dětí a duševního zdraví. Práce neobsahuje vlastní empirické šetření.

Struktura práce: autorka práci rozděluje do celkem 6 kapitol + seznam použitých zdrojů. Po úvodu se 2. kapitola věnuje především definicím (status uprchlíka, migrace, azylový proces, právní ustanovení ohledně situace dětí ve válečném stavu.) V kapitole 3 se autorka soustředila na socio-ekonomické dopady válečných konfliktů. Z různých možností vybrala oblast vzdělávání a dětské práce (není vysvětleno, proč vybrala právě tyto dvě možnosti). 4. kapitola je kompilací prací zabývajících se hlavně mentálním vývojem dětí zasažených válečným konfliktem). 4. kapitola nazvaná Integrační proces (celkem 8 stránek) obsahuje podkapitoly vazba k poskytovateli péče (5.2.1) a odolnost (5.2.2.) Práce je zakončena shrnutím – 1 stránka.

Výhrady k předložené práci uplatňuji v těchto oblastech:

1. Ačkoli cílem práce je identifikovat faktory ztěžující integraci uprchlických dětí do nových společností, ve skutečnosti se nedovídáme nic, co by překračovalo obecné povědomí. Autorka zvolila příliš obecný a popisný styl, který spíše vychází z právních dokumentů normativní povahy, nežli z analýzy výzkumných zdrojů. Bylo by vhodné

podívat se na existující výzkumy, popř. provést cílenou analýzu relevantních statistických dat.

2. Autorka neučinila pokus použít vlastní terénní data, které by mohla uplatnit ve své diplomové práci a které by práci přidaly na autenticitě.
3. Není vysvětleno, proč se autorka zaměřuje právě na oblast vzdělávání a dětské práce jako klíčových momentů integrace (ačkoli o tom není nutné v zásadě pochybovat). Nezmiňuje např. kulturní souvislosti, které by v mnohém napomohly pochopit fenomén zaměstnanosti uprchlických dětí. Postrádám genderová a rodinná specifika, otázky náboženské, sociálně-statusové aj. Z práce ani nevyplývá, že by si autorka byla vědoma možné šíře faktorů, které nohou integraci ovlivnit, očekávala bych přinejmenším jejich krátce komentovaný výčet.
4. Převažuje používání citací, argumentů a normativních deklamací z dokumentů lidsko-právních organizací, aniž by byla provedena jejich akademická a kritická reflexe a interpretace. Postrádám silnější analytickou stránku práce se zdroji.
5. Postrádám *explicitní* spojení tématu s oborem sociální práce.
6. Práce obsahuje velké množství jazykových chyb a stylistických neobratností. Není jasné, proč autorka zvolila angličtinu.

Práci považuji za hraniční, avšak **doporučuji ji k obhajobě.**

Navrhuji stupeň dobře – neuspěla podle výsledku obhajoby.

Otázka k obhajobě:

Pokuste se vysvětlit, z jakých jiných paradigmatických perspektiv, kromě lidsko-právních a psychologických, lze nazírat na problematiku sociální integrace. Krátce tyto perspektivy popište.

V Praze 14. srpna 2018

PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.